

comunicare.ortografie.ro

Exercitii și teste pentru concursurile și evaluările scolare

Clasa a III-a

Editura NOMINA

Recapitulare clasa a II-a	3
Fonetica și vocabular. Reguli de ortografie	13
Teste pentru recapitulare	30
Testul nr. 1	30
Testul nr. 2	31
Testul nr. 3	33
Testul nr. 4	34
Sinonime, antonime, derivare	37
Propoziția. Textul. Punctuația propoziției	44
Părțile de vorbire. Cuvântul parte de vorbire. Substantiv. Numeral.	
Pronume. Verb	68
Teste recapitulative	90
Testul nr. 1	90
Testul nr. 2	92
Testul nr. 3	94

Fonetica și vocabular.

Reguli de ortografie

1. Citește, cu atenție, cuvintele de mai jos. Subliniază cu o linie cuvintele care încep cu o vocală și cu două linii cuvintele care se termină cu o consoană.

răzătură, cuțit, torță, îmbrăcăminte, șâșâit, ac, dorm, icre, zbârlire, bocanc, fazan, neplată.

2. Completează cuvintele cu vocalele care lipsesc:

p-*ngu-n*, j-*căr-e*, h-*zliu*, z-*r*, z-*c-*, d-*r*, -*rs*, *rad--*, bl-*ză*, *an-m-l*, han-*r-c*, p-*v-st-*, *fam-l--*, c-*d-u*, c-*rt-*.

3. Completează cuvintele cu consoanele care lipsesc:

a-dei, -*adio*, -*ano-ac*, *ca-ă*, *ca-*, *ma-e*, *cea-*, -*oi*, *ze-e*, -*ar*, *ani-a-*, -*a-ă*, *ur-*, *ca-cu-a-or*, *împă-a-*, *ră-oi*, *ro-ea-ă*, *în-orat*, *p-ima-*, *în-ă-a*, *sa-ie*, *co-abie*

4. Citește cu atenție cuvintele de mai jos. Înlocuiește prima consoană cu alte consoane pentru a obține cuvinte noi.

carte, *mioară*, *var*, *dată*, *lupă*.

5. Citește, cu atenție, cuvintele de mai jos. Înlocuiește prima consoană cu alta. Scrie ce cuvinte ai obținut.

țap, *sau*, *cine*, *pară*, *mare*, *vase*, *zile*, *casă*, *var*, *lupă*, *carte*.

6. Alcătuiește cinci cuvinte folosind următoarele silabe: *să, re, co, iar, pa, pac, că, toa, ce, bă, cio, pă, ni, rea, du.*

NB! Nu ai voie să folosești de mai multe ori o silabă!

7. Formează zece cuvinte cu ajutorul silabelor:

- *îm, în, să, pă, du, rat, ri, ce, tre, re;*
- *car, ca, să, te, tron, cas, pes, pes, ton, le.*

8. Alcătuiește cinci propoziții cu noile cuvinte obținute la exercițiul anterior.

9. Pentru a obține cuvinte noi, schimbă prima silabă a fiecărui cuvânt din lista de mai jos:

triunghi, casă, vacă, conține, subiect, nouă.

10. Pentru a obține cuvinte noi, schimbă prima silabă a fiecărui cuvânt din lista de mai jos:

soldă, glumă, albină, marea, zicea, sediu, uliu, actor, vină.

11. Alcătuiește câte o propoziție pentru fiecare cuvânt nou obținut la exercițiile 9 și 10.

12. Schimbă forma cuvintelor date, astfel încât să aibă cel puțin o silabă în plus:

Exemplu: indian, indiană.

prahovean, intona, invita, afiș, instala, alb, arădean, zi, vișin, aşez, aur, timp, bun, bob, râd, castan.

13. Ordonează, în sens crescător, următoarele cuvinte după numărul lor de silabe. Subliniază, cu o linie, cuvântul format din cel mai mic

număr de silabe și cu două linii cuvântul format din cel mai mare număr de silabe.

pezevenghi, lebărvurst, calculator, zburător, consolă, ceas, săi sprezecimi, gol, știrbitură, șagă, trecătoare, doi, spunea, înmănușchere, trandafiriu, simpozion, cenușiu, membru, dar.

14. Citește cu atenție propozițiile de mai jos. Notează în dreptul fiecareia din câte cuvinte este formată. Apoi ordonează-le în funcție de numărul de cuvinte.

- *Veverițele sunt animale zglobii.*
- *Ele mănâncă ghindă, nuci, alune.*
- *Stau toată ziua prin copaci și caută hrana.*
- *Atunci când găsesc o nucă sau o alună o ascund bine.*

15. Scrie cinci cuvinte care încep cu o vocală. Formează câte o propoziție cu fiecare cuvânt scris.

16. Scrie cinci cuvinte care încep cu o consoană. Formează câte o propoziție cu fiecare cuvânt scris.

17. Scrie numele a zece localități din țara noastră care încep cu o consoană.

18. Scrie numele a cinci localități din țara noastră care încep cu vocală.

19. Completează cuvintele cu vocalele potrivite pentru a obține noi cuvinte:

sc_l_r, _r_r, b_nc_, cr_t_, l_t_r_, m_t_r_, pr_t_n, r_b_n_t, _rb_r_, p_rd_

— Bunico, dar **nici** tu nu prea știi să citești.
Obrajii ei palizi s-au îmbujorat și m-a îmbrățișat spunându-mi:
— Si eu am învățat târziu, când aveam copiii deja mari. Pe vremea mea nu prea se făcea școală. Era mai mult război.

29. Scrie, pe două coloane, cuvintele de la exercițiul anterior. Pe coloana din stânga grupează cuvintele care conțin *mp*, iar pe coloana din dreapta cuvintele care conțin *mb*.

30. După modelul dat, alcătuiește alte două serii de câte trei cuvinte.

Model: **împărat,**

părțire,

preună.

31. Ioana a scris un bilet mamei. Subliniază greșelile întâlnite.

„dragă mamă

Am plecat să cumpăr înghețată de la colț. Apoi trec să iau umbrela de la reparat. Dacă am timp, trec și pe la cizmar să îmi îndrepte tocul de la pantof. L-am strânbat ieri, când veneam de la școală.

Cu drag,

Ioana“

32. Alcătuiește un bilet în care să ceri permisiunea de a lua o umbrelă de soare. În rezolvarea acestui exercițiu trebuie să folosești cel puțin trei dintre următoarele cuvinte:

umbrelă, a cumpăra, a îmbrăca, a împrumuta, a împacheta, a împerechea, a împărți, a îmbunătăți, înnourat, a ploua, stropi de ploaie.

33. După modelul dat, alcătuiește cinci cuvinte.

Respect pentru oameni și cărți

împrejmuit,

pătimit,

părțire,

păuna,

povărat,

părat.

34. Citește cu atenție textul de mai jos. Subliniază cu o linie cuvintele care conțin litera *x*.

„Anul acesta trebuie să dau un examen. Pentru a pregăti bine testul, voi merge în bibliotecă, unde am să xeroxez niște texte. Apoi, mă voi încarma cu răbdare și cu trei pixuri de culori diferite pentru a putea sublinia ideile principale ale textelor. După aceea, le voi citi de mai multe ori până când le voi învăța bine. Voi exersa de mai multe ori toate problemele. Acolo unde nu știu să le rezolv, îl voi întreba pe Marcel. El știe toate răspunsurile. Mi le dă fix când am nevoie de ele. În plus, Marcel îmi dă mai multe exemple decât am găsit eu printre xeroxurile mele.“

35. Completează liniile cu literele lipsă.

i_bobocit, i_pietrit, i_surat, co_pus, u_bros, i_ceput, i_brâncit, ti_p, i_mieresmat, i_părțitor, i_nourat, i_buibat, i_plinit, i_brăcat.

36. Citește, cu atenție, textul de mai jos. Subliniază cuvintele care conțin unul dintre grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi*. Alcătuiește cu fiecare cuvânt găsit câte o propoziție.

Cu Tuțu pe drumuri

Încă îmi mai aduc aminte de vacanța din acea vară; a fost o vacanță anapoda, una dintre cele mai lungi vacanțe din câte pot să-mi aduc

aminte. Am bătut țara de-a lungul și de-a latul, de la Săpânța și până la Bega și de la Bega până la mare. Acolo am stat cel mai mult. Am ajuns chiar să ne plăcăsim. Să nu mă-nțelegeți greșit, în general îmi place marea și-mi plac peștii din ea. Nici de meduze nu mi-e frică. Din nisip aş putea construi castele un weekend întreg, dar o săptămână e cam monoton.

Excursia aia a fost ca o tombolă, din care noi, în vara aia, n-am mai tras lozul cel mare. Nici amuleta mea norocoasă nu ne-a fost de niciun folos, nici faptul c-am evitat să plecăm la drum într-o zi de marți.

Degeaba, Chevroletul nostru cel ager, un giuvaier al tehnicii moderne, de care eram aşa de mândru încât îmi venea să-i montez un girofar, ne-a lăsat baltă în prag de vacanță. Excursia n-am anulat-o, în schimb ne-am luat belea pe cap, pe Țutu, trabantul „într-o bujie”, din tinerețile bunicului. Tot drumul ne-a dat emoții.

Pe la Agigea a făcut o criză de nervi. A fost un chin. Ba n-avea ulei, ba i se infunda toba. Să nu vă faceți o impresie greșită despre domnia sa, doar că la un asemenea drum belelele s-au ținut lanț de bietul Țutu. Noroc cu mama. Ea l-a tratat de fiecare dată, sub privirile noastre admirative. Deh, crescuseră împreună, precum Făt-Frumos și calul său nărăvaș. Și uite aşa am stat vreo două săptămâni la mare, căci lui Țutu i s-au înecat corăbiile. A trebuit să-l chemăm pe bunicu' cu Chevroletul gata reparat. Atunci l-am dus pe Țutu la fiare vechi, iar noi ne-am întors bucuroși.

37. Unele cuvinte cărora li se poate schimba o literă pot să își schimbe sensul. Citește cu atenție listele de mai jos și alcătuiește cinci propoziții după model.

De exemplu, par – car.

Eu car undițele cu bicicleta.

De exemplu, mal – mat

Ti-am dat șah mat.

a. *sar, măr, lei, care, om, pata, noi, tac, pot, cană,*

b. *dor, nor, voi, pus, tai, mic, păr, lac, sas, box.*